

Dierenartsen
Zonder Grenzen



Jaar- verslag

2020

DIERENARTSEN ZONDER GRENZEN
NEDERLAND

LID VAN VSF INTERNATIONAL





Miljoenen mensen in Afrika zijn afhankelijk van hun vee. Dierenartsen Zonder Grenzen werkt samen met Afrikaanse boeren om hun dieren gezond te houden. Daardoor kunnen deze boeren zelf een beter leven opbouwen.

Een van de concepten die gehanteerd wordt is het opleiden van diergezondheidswerkers, zoals de afgelopen tien jaar in Malawi. Zij helpen de boeren om hun kudde gezond te houden. Dankzij dieren, training, materiaal en diergezondheidszorg kunnen kleinschalige boeren voldoende voedsel produceren voor zichzelf en voor de markt.

www.dierenartsenzondergrenzen.nl

Inhoud

- 03 **Voorwoord**
- 04 **Gezonde dieren,
gezonde mensen,
gezond milieu**
- 06 **Project Malawi**
- 09 **Wat we doen
in Nederland**

De missie van DZG-NL was en is: gezonde dieren, gezonde mensen, gezond milieu.

Voor u ligt het tweede jaarverslag van de stichting Dierenartsen Zonder Grenzen Nederland (DZG-NL). De stichting DZG-NL is opgericht in 2018 in nauwe samenwerking met Dierenartsen Zonder Grenzen België en de stichting Diergeneeskunde In Ontwikkelingssamenwerking (DIO). Sinds de jaren 80 van de 20^{ste} eeuw is DIO betrokken geweest bij het geven van veterinaire advies en ander vormen van ondersteuning aan veehouders die hier geen toegang tot hebben. In 2017-2018 is na ruim 30 jaar besloten de activiteiten van DIO onder te brengen bij de daarvoor opgerichte stichting Dierenartsen Zonder Grenzen Nederland (DZG-NL).

Inmiddels bestaat DZG-NL bijna twee jaar, en in die tijd is er niet stilgezeten. Eind 2018 zijn we begonnen met het project Participatory Action for Sustainable Animal Care and Livelihood Improvement Project (PASACLIP). Daarna zijn we eind 2019 gestart met het volgende project: Enhanced Community-based Animal Health Services (ECAHS). Beide projecten hadden een budget van ongeveer 25.000 euro. Het doel van de projecten was het verhogen van inkomsten en voedselzekerheid van kleinschalige veehouders, door het verbeteren van diergezondheid en veterinaire services. Op die manier stijgt de dierlijke productie en verbeteren de leefomstandigheden.

Daarnaast is er in 2020 hard gewerkt aan de voorbereiding van een project dat in april 2021 van start gaat in het noorden van Malawi: Livestock For Empowerment (L4E). Ook met dit project willen wij de inkomsten en voedselzekerheid van kleinschalige boeren verhogen, door het verbeteren van de diergezondheid en beschikbaarheid van kwalitatieve diergezondheidsdiensten. L4E richt zich echter in het bijzonder op vrouwen en jongeren. L4E is een opschaling en uitbreiding van de eerdere projecten PASACLIP en ECAHS en richt zich op de gehele waardeketen van dierlijke producten, om ook de toegang van kleinschalige boeren tot de markt te verbeteren.

Ook op vele andere manieren heeft DZG-NL zich in 2020 weer ingezet voor een betere wereld, door middel van het organiseren van verschillende activiteiten en campagnes en de uitbreiding van het communicatienetwerk. Hierover meer in het onderstaande verslag.



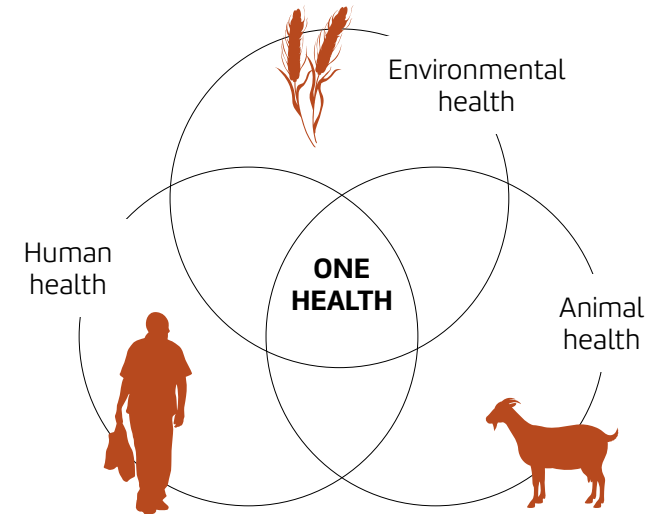
Gezonde dieren, gezonde mensen, gezond milieu

‘One Health’ is een samenwerkingsbenadering die gericht is op het tot stand brengen van optimale gezondheids- en welzijnsomstandigheden. Hierbij wordt rekening gehouden met de samenhang tussen mensen, dieren, planten en hun gedeelde milieu.

www.vsf-international.org



© Koen Mutton / VSF



Een internationaal netwerk

We zijn lid van het netwerk **Vétérinaires Sans Frontières International**. Dit netwerk bestaat uit twaalf verschillende non-profit organisaties in Europa en Canada. Samen zetten we ons in voor het verbeteren van de leefomstandigheden van kleinschalige boeren wereldwijd en het versterken van lokale initiatieven op het gebied van diergezondheid en dierenwelzijn.

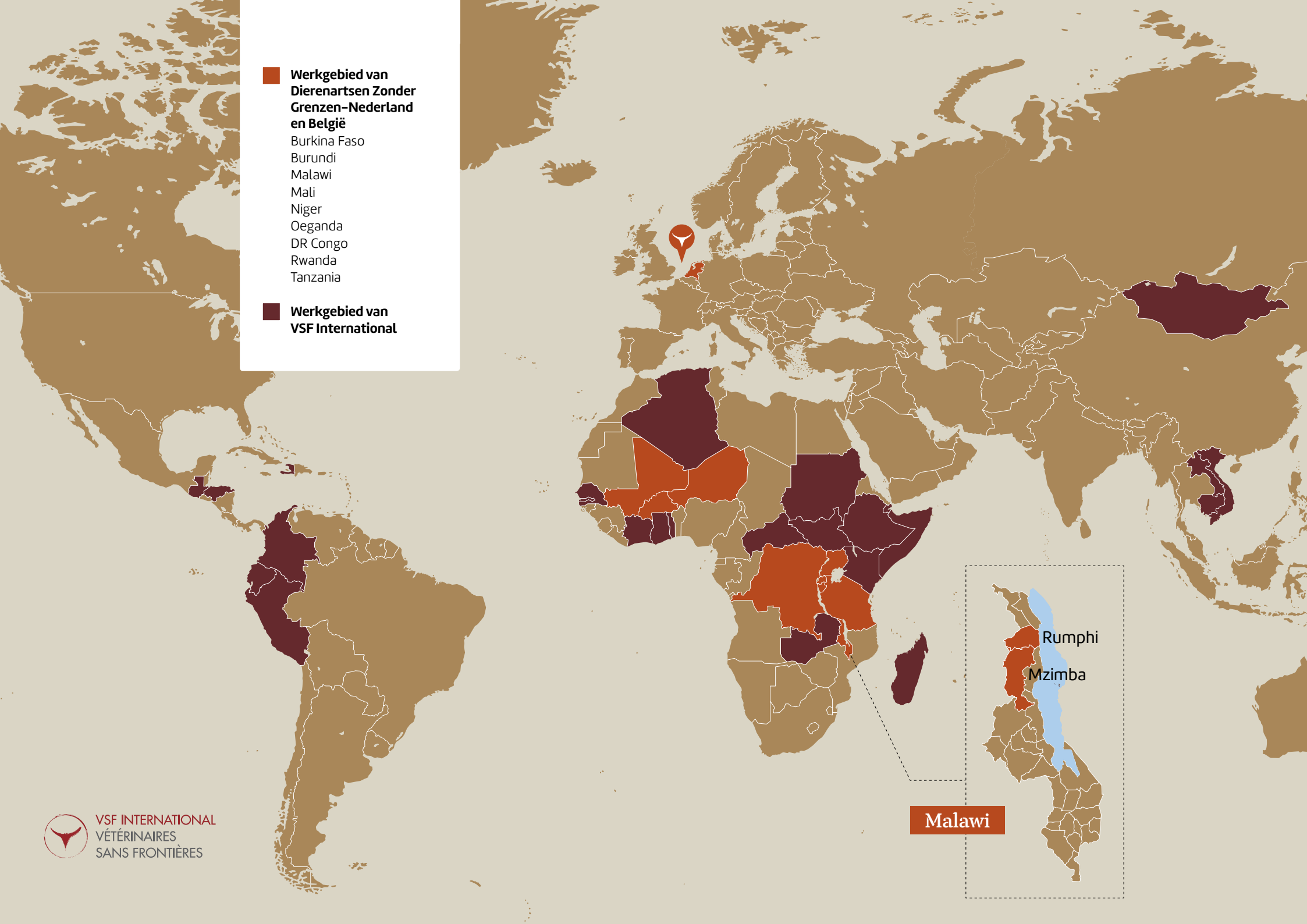
Binnen het netwerk wisselen we kennis uit en combineren middelen om de grootste impact te kunnen maken. Zo hebben we in 2020:

- Een beleidsbrief geschreven over de implementatie van het One Health-principe in het Globale Zuiden
- Artikelen geschreven over de gevolgen van COVID-19 voor mens, dier en milieu en over het verband tussen zoönosen en het One Health-principe
- Een nieuwe globale strategie geschreven over de evolutie van ons netwerk richting het jaar 2025

**Werkgebied van
Dierenartsen Zonder
Grenzen–Nederland
en België**

Burkina Faso
Burundi
Malawi
Mali
Niger
Oeganda
DR Congo
Rwanda
Tanzania

**Werkgebied van
VSF International**



01. Malawi

In Malawi is ongeveer 80% van de bevolking afhankelijk van kleinschalige landbouw en veeteelt. Meer dan 50% van de mensen leeft onder de armoedegrens, dus van minder dan 2 dollar per dag.



Testimonial

Dorika Mumba



© Richard Nyoni / VSF

Dorika Mumba (31) uit het dorp Yachema Ngwira vertelt welk verschil zij merkt aan haar dieren nu zij sneller zorg kunnen krijgen. *“Wanneer een dier vandaag ziek wordt, kan het direct behandeld worden. Mijn geiten hebben allemaal een mooie glans op hun vacht doordat ik ze ontworm en ik vaccineer ook zelf mijn kippen tegen ziekten. Als diergezondheidswerker merk ik dat we door te behandelen en informatie te geven veel kunnen bijdragen aan onze gemeenschap.”*

In Malawi is er een tekort aan dierenartsen. Als een dier ziek wordt, weet de veehouder vaak niet wat te doen. Als het dier sterft, gaat een bron van mest, voedsel én inkomen verloren. Daarom trainen wij diergezondheidswerkers (zogenoeten **“Community Animal Health Workers”** ofwel **“CAHWs”**) die binnen hun eigen gemeenschap dieren gezond houden. Zij geven voorlichting aan boeren over huisvesting, voeding, voortplanting en gezondheid. Ook worden bijvoorbeeld vaccinatie- en ontwormingscampagnes georganiseerd, i.s.m. de overheid. Zo stijgt de dierlijke productie en kunnen kleinschalige boeren voldoende voedsel produceren voor zichzelf en voor de markt.

Sinds november 2019 is Ziweeto Enterprises Limited met de hulp van DZG-Nederland en Wilde Ganzen bezig met de implementatie van het project **Enhancing Community-Based Animal Health Services (ECAHS)**. Het beginpunt van het project was het opleiden van 15 diergezondheidswerkers in Mzuzu, Malawi. ECAHS heeft de bevordering van de diergezondheid als doel, waarbij geloofd wordt in de kracht van het versterken en opleiden van de gemeenschap zelf. De CAHWs worden geselecteerd uit hun eigen gemeenschap en opgeleid om te zorgen dat zij de dieren zelf zo goed en effectief mogelijk kunnen verzorgen. Tijdens de opleiding komen verschillende theorielessen en practica aan bod. Daarna lopen de CAHWs mee met een **Assistant Veterinary Officer** uit hun eigen regio, om hun kennis in de praktijk te gaan gebruiken. Dit draagt ook bij aan een goede verstandhouding tussen de verschillende veterinaire (para)professionals en de overheid. Iedere maand leveren de diergezondheidswerkers informatie aan over dierziekten in hun omgeving, zodat dit gebruikt kan worden in monitoringsprogramma's van de overheid.

De reacties van de boeren en CAHWs in de gebieden waar we onze projecten uitvoeren, zijn positief. Met name de beschikbaarheid van de diergezondheidsdiensten is sterk verbeterd door het opleiden van boeren tot CAHWs. Daarnaast merken de boeren en de CAHWs dat er met kleine en eenvoudige ingrepen een enorme verbetering kan worden gemaakt op het gebied van diergezondheid. Hierdoor wordt de productiviteit van de dieren sterk verhoogd en zo wordt ook het bestaan als veehouder een stuk aantrekkelijker gemaakt.



80%
van de
bevolking is
afhankelijk van
kleinschalige
landbouw en
veeteelt

Testimonial

Selena Mkhaliipi



© Richard Nyoni / VSF

Zo vertelt CAHW Selena Mkhaliipi dat het welzijn van de dieren in de gemeenschap sinds de training flink is verbeterd, onder andere doordat de dieren een veel betere toegang hebben gekregen tot voedsel en water. Het voldoen in deze basisbehoeften heeft grote gevolgen: minder dieren worden ziek, er is minder sterfte en de gezonde dieren geven meer melk en vlees. *“De mest gebruiken we tegenwoordig voor op het land”,* vertelt ze. *“Vroeger gebruikten we kunstmest, met lage opbrengsten. Nu weten we hoe we dierenmest kunnen inzetten voor een betere oogst.”* Om zieke dieren beter te maken gebruikte Selena vroeger kruiden als medicijn. De dierenarts kwam vaak pas als het al te laat was, als hij überhaupt al kwam. Nu is ze een getraind diergezondheidswerker en helpt ze met echte medicijnen haar eigen dieren en die van alle de boeren.

Mary Kumwenda uit het dorp Kazizwa is zich na deelname aan de training van DZG en de sociale onderneming Ziwe Enterprise zelfs helemaal gaan richten op het houden van vee. *“We waren hier afhankelijk van het verbouwen van gewassen als tabak, er was weinig aandacht voor veeteelt en we hadden helemaal niet door dat je daar geld mee kan verdienen. Ik ben zelf boerin, maar wist niet hoe je met dieren om moest gaan,”* vertelt ze daarover. Het jaar voor de trainingen was Mary zeven geiten verloren, omdat zij de kennis miste om hen te kunnen verzorgen. Na de training is gelukkig geen enkele geit meer overleden. Daarnaast is de training tot CAHW voor veel vrouwen een mogelijkheid om voor zichzelf en haar gezin meer inkomsten en een betere maatschappelijke positie te creëren. Zo ook voor Mary, die ook andere vrouwen oproept om de kans te grijpen als die zich voordoet: *“Als diergezondheidswerker kun je een goed inkomen verdienen”,* zegt ze. *“Ik adviseer vrouwen om hetzelfde te doen als ik. Voorheen verdiende ik weinig geld en was ik afhankelijk van het inkomen van mijn man. Nu kan ik niet alleen zelf kleren voor mijn kinderen kopen, we kunnen van mijn geld zelfs een nieuw huis bouwen. De muren staan er al en volgend jaar hoop ik dat het dak geplaatst kan worden en de keuken. Ook het betalen van schoolgeld is nu geen probleem meer.”*

Uit de ervaringen van deze boerinnen blijkt dat het verbeteren van de (toegang tot) diergezondheidsdiensten, een enorm effect kan hebben op de dieren, de boerinnen en de hele gemeenschap. We zijn dan ook trots op de resultaten die we in 2020 hebben behaald met het project ECAHS:

15

diergezondheidswerkers
getraind

2.967

boeren bezocht



52.481

dieren geholpen



© Richard Nyoni / VSF

De doelstellingen van het ECAHS-project zijn onder andere het vergroten van de toegang van boeren tot betaalbare en kwalitatief goede diergezondheidsdiensten in de afgelegen gebieden en het versterken van de banden tussen de overheid, boeren en leveranciers van diensten en producten voor de diergezondheid. Op de lange termijn dragen deze doelstellingen bij aan verbeterde diergezondheid en -welzijn, en een verbeterde financiële positie en leefomstandigheden voor kleine veehouders.

In Nederland maken we mensen
bewust van duurzame veeteelt en
voedselproductie. We lobbyen
voor besluitvorming ten gunste
van kleinschalige boeren in Afrika.

02.

Wat we doen
in Nederland



In Nederland heeft Dierenartsen Zonder Grenzen een persoon in dienst als coördinator voor twee dagen per week: Sarah Farrand. Zij regelt o.a. de dagelijkse gang van zaken en communicatie met en fondsenwerving voor de projecten in Malawi. Ze overlegt met het bestuur en DZG-student.

De organisatie

Het bestuur geeft de koers van de stichting aan, zet nieuwe strategische plannen uit en geeft leiding en feedback aan de coördinator. De coördinator is verantwoordelijk voor de financiële administratie, interne en externe communicatie, en fondsenwerving.

De bestuursleden van Dierenartsen Zonder Grenzen-Nederland zijn in 2020:

- **Marc Joolen**, voorzitter.
- **Bart Balis**, penningmeester.
- **Sarah Farrand**, secretaris.
- **Hans de Smit**, algemeen bestuurslid.
- **David Speksnijder**, algemeen bestuurslid.
- **Marieke Le Poole**, algemeen bestuurslid.
- **Bram Schreuder**, algemeen bestuurslid.



© Tim Dirven / VSF

We betrekken dierenartsen en studenten Diergeneeskunde hierbij, via verschillende acties, zoals de Vaccinate 4 Africa campagne, Run4Rabies en Geef een Geit.

In 2020 heeft DZG-NL geïnvesteerd in het uitbreiden van de communicatie en de fondsenwerving, onder andere door stagiaires aan te nemen. Zo is er een nieuwe huisstijl ontwikkeld voor de website en de communicatiekanalen en is er geïnvesteerd in het bijhouden en professionaliseren van beide. Ook is er veel aandacht besteed aan de fondsenwerving, onder andere door het opzetten van een nieuw programma voor het bijhouden van de donateurs, het ontwikkelen van communicatiematerialen voor nalatenschappen en het actief werven van fondsen voor de realisering van het L4E-project.

VSF-student

DZG-Student is de studenten tak van Dierenartsen Zonder Grenzen – Nederland. Het stond voorheen bekend als Stichting DIO en is sinds 18 februari 2019 actief onder de naam DZG-Student. Het studentenbestuur bestaat uit zes Diergeneeskunde studenten en er zijn vijf commissies. Het studentenbestuur is gevestigd op de faculteit Diergeneeskunde in Utrecht.

2020 begon nog zoals gewoonlijk. Zo is 6 februari de stage- en vrijwilligerswerk lezing gehouden en 11 februari was er een drukbezochte schilderavond. 3 maart werd de Halfjaarlijkse Donateursvergadering gehouden en zijn er twee functies van het bestuur gewisseld. Op dat moment stonden er veel leuke activiteiten op de agenda, maar helaas konden deze niet doorgaan zoals gepland. Er werd natuurlijk op 12 maart 2020 een gedeeltelijke lockdown afgekondigd in Nederland. Er moest toen snel gewisseld worden naar geheel online vergaderen en activiteiten bedenken.

Gelukkig zijn er ook nog een aantal fysieke activiteiten geweest in 2020. Zo was DZG-Student aanwezig bij de introductiedagen van de studie Diergeneeskunde van 1 t/m 4 september. Door middel van een praatje en een spel zijn de nieuwe studenten bekend gemaakt met Dierenartsen Zonder Grenzen. Daarnaast heeft DZG-Student op 19 september een opruimactie opgezet op het Utrecht Science Park tijdens de World Clean Up Day. Met de hulp van 15 vrijwilligers is het Science Park een stuk schoner gemaakt.



© Tim Dirven / VSF

De **Projectcommissie** houdt zich bezig met de projecten die lopen via DZG-NL. Dit zijn de eigen projecten van DZG-NL in Malawi, maar er is ook een ondersteunende functie bij projecten van andere organisaties in onder andere Kameroen, Madagaskar, Guaránda en Armenië. De commissie onderhoudt contact met andere organisaties en schrijft projectvoorstellen. Daarnaast is de campagne ‘**Geef een Geit**’ georganiseerd, die in november 2020 van start is gegaan en waarmee uiteindelijk 78 geiten zijn gegeven.

De **Run4Rabies** commissie organiseert de jaarlijks terugkerende Run4Rabies. Dit is een hardloopevenement waarbij het opgehaalde geld naar een goed doel gaat dat zich inzet om rabies te bestrijden. In 2020 vond de Run4Rabies digitaal plaats in de week van 21 t/m 27 september. Deelnemers konden in hun eigen omgeving een route wandelen van 3 km of hardlopen van 5 of 10 km, en een foto en donatiebewijs mailen naar de commissie. De drie snelste deelnemers per afstand wonnen een leuke prijs. Hiermee is €693,50 opgehaald voor de stichting All Creatures in Malawi, als bijdrage voor een grootschalige rabies vaccinatiecampagne.

De **Activiteitencommissie** organiseert activiteiten voor studenten op de faculteit. In 2020 zijn dit vanwege de coronacrisis helaas vooral digitale lezingen geweest. Op 11 februari 2020 heeft er gelukkig nog wel een Valentijnsdag schilderavond kunnen plaatsvinden en op 7 december is de Kerstkaartactie georganiseerd.

2020 in een oogwenk

Hieronder een overzicht van de activiteiten die in 2020 hebben plaatsgevonden. Dit zijn zowel activiteiten georganiseerd door DZG-Student, als evenementen waar het studentenbestuur aanwezig was om informatie te verstrekken, te netwerken en/of bekendheid te verwerven. Onderstaande evenementen hebben vooral digitaal plaatsgevonden. Vanwege COVID-19 was het helaas niet mogelijk om veel evenementen in fysieke vorm door te laten gaan.

6 februari

Voorlichting Diergeneeskunde
stages en vrijwilligerswerk

11 februari

Valentijnsdag schilderavond + eten

3 maart

Halfjaarlijkse Algemene
Donateursvergadering

3 april

Fridays For Future (online)

Gilbert Banda



© Richard Nyoni / VSF

Sinds 2018 werken we samen met onze programma manager in Malawi: Gilbert Banda. Hij heeft veel ervaring in het trainen van diergezondheidswerkers opgedaan bij zijn eerdere werk voor Heifer en andere ngo's in Malawi. Gemiddeld werkt hij de helft van de tijd voor Dierenartsen Zonder Grenzen en de andere helft voor een sociale onderneming, Ziweeto. Gilbert houdt zich bezig met het design en de implementatie van nieuwe projecten, traint diergezondheidswerkers en sluit hen aan bij de bestaande veterinaire infrastructuur, en tot slot monitort en evalueert hij de projecten.

DZG-student

Van links naar rechts, boven naar beneden, stelt het studentenbestuur zich voor: Tim Haverkort, Stella Steenberg, Femke Castellino, Max van Straaten, Annika Stokvis, Amber van Beek.



22 april

Earth Day
sign showcase

**1 t/m
4 september**

Introdagen
Diergeneeskunde

19 september

World Cleanup Day
DZG ruimt op!

**21 t/m
27 september**

Run4Rabies 2020

24 september

Stage & Vrijwilligerswerk
lezing

23 november

Begin campagne
Geef een Geit

**9 t/m 15
november**

Vaccinate4Africa

21 oktober

Algemene
Donateursvergadering

4 oktober

Bubbles&Bones
Outdoor event

1 oktober

Mini-symposium 2020:
Pastoralisme





Contact

Stichting Dierenartsen Zonder Grenzen
Nederland
Veerstraat 17-1
1075 SL Amsterdam
+31 6 55625708
coordinator@dierenartsenzondergrenzen.nl

RSIN: 858920463
KVK: 71964843

DOE EEN GIFT

op onze bankrekening
NL67 TRIO 0379 3388 66

of online
www.dierenartsenzondergrenzen.nl

24 november

Lezing Stichting
Wereldhonden (online)

31 november

Giving Tuesday

**7 t/m
13 december**

DZG Kerstkaartenweek

De **Vaccinate For Africa (V4A) commissie** houdt zich bezig met de organisatie van de Vaccinate For Africa campagne. Dit is een week waarin bij deelnemende dierenartsenpraktijken €2,50 per gezette vaccinatie naar Dierenartsen Zonder Grenzen gaat. De commissie houdt zich bezig met het aanschrijven van dierenartsenpraktijken, het promoten van de V4A en het verschaffen van de nodige (promotie)middelen voor de deelnemende praktijken. In 2020 is de V4A-campagne uitgesteld van juni naar 9 t/m 15 november en heeft uiteindelijk €3807,73 opgeleverd.

De **Symposiumcommissie** houdt zich bezig met het organiseren van het jaarlijkse symposium. Hierbij wordt een educatieve dag met meerdere lezingen georganiseerd met een thema dat past bij de missie van DZG. Er waren plannen voor een groots internationaal symposium, helaas kon dat niet doorgaan. Wel is er op 1 oktober een digitaal mini-symposium over pastoralisme georganiseerd.

Ieder jaar rond oktober is er een **Algemene Donateurs Vergadering** en rond maart de **Halfjaarlijkse Donateurs Vergadering**. Tijdens deze vergaderingen worden de voorgaande zes maanden besproken en de plannen voor het komende half jaar gepresenteerd. Daarnaast kan een deel van het studentenbestuur gewisseld worden. Zo ook tijdens de Algemene Donateurs Vergadering op 21 oktober 2020, waar drie van de zes bestuursleden zijn gewisseld.



© Richard Nyoni / VSF



Volg ons op



Facebook: @dierenartsenzondergrenzenederland
Instagram: @dierenartsenzondergrenzen.nl

covetrus



Triodos Foundation

